

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ВИТРАТ ОБІГУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Бабасва Н.В., гр. МО-18.

Науковий керівник – проф. **Гаркуша Н.М.**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Головною метою діяльності будь-якого торговельного підприємства є прибуток, який багато в чому залежить від розміру витрат обігу. Витрати обігу – це основна частина витрат операційної діяльності торговельних підприємств, які не включаються у собівартість реалізованих товарів і за своєю суттю становлять сукупність затрат живої та уречевленої праці на здійснення процесу реалізації товарів, що виражені в грошовій формі.

Рівень витрат обігу торговельного підприємства є узагальнювальним якісним показником, що формується під впливом багатьох факторів і відображає основні аспекти його діяльності. Важливу роль в управлінні витратами обігу відіграє економічний факторний аналіз, головне завдання якого полягає у виявленні, вимірюванні й економічно обґрунтованій оцінці ролі факторів, які мають вирішальний вплив на формування рівня витрат.

Специфіка витрат обігу як об'єкта дослідження полягає в тому, що більшість факторів впливають на рівень витрат обігу не ізольовано один від одного, а у взаємозв'язку, що необхідно враховувати в процесі аналізу. Тому на першому етапі основне завдання факторного аналізу полягає у виявленні основних, найістотніших факторів, які найбільше впливають на рівень витрат обігу торговельних підприємств. Вивчення впливу факторів ускладнюється також тим, що вони одночасно впливають не тільки на витрати обігу, але й один на одного. На наступному етапі здійснюється дослідження впливу факторів на рівень витрат обігу. Слід зазначити, що залежність між факторами і рівнем витрат обігу торговельного підприємства у більшості випадків не є детермінованою, а носить переважно стохастичний характер. Тому, на наш погляд, кількісно визначити ступінь впливу основних факторів на рівень витрат обігу, з врахуванням їх взаємозв'язків та залежностей, можна лише з допомогою множинного кореляційно-регресійного аналізу. Проведення такого аналізу дозволяє виявити тісноту зв'язку між факторами, які вивчаються, і рівнем витрат обігу за допомогою коефіцієнта кореляції, знайти форму цієї залежності і кількісно її виразити у вигляді конкретного рівняння регресії, яке використовується в аналізі і плануванні.